

राज्यातील दुर्घट कारागृहासाठी अभ्यागत
मंडळाची पुनर्रचना करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. जे.ए.ल.ए.म. १०१०/प्र.क्र. २००/ पुनर्रचना क्र. १०३/ तुरंग-२
जागतिक ध्यापार कॅम्प, सेन्टर १, १० वा मंजला, कफ परेड, मंत्रालय, मुंबई-४००० ०५.
दिनांक - २१ जानेवारी, २०११.

वाचा - १) शासन पत्र क्रमांक जे.ए.ल.ए.म १०१०/प्र.क्र. २००/ पीआरएस-२, दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०११.

शासन निर्णय :-

राज्यातील दुर्घट कारागृहासंवर्भात कॉमन वेल्थ द्युमन राईटस् इनिशिएटिव या संघटनेने मा. मुख्य न्यायाधीश, उच्च न्यायालय, मुंबई यांना लिहिलेले पत्र जनहित याचिका क्र. १२/२०१० म्हणून समजप्रदात आली. जनहित याचिका क्र. १२/२०१०, श्री. माजा दारुवाला, संचालक, कॉमनवेल्थ द्युमन राईटस् इनिशिएटिव विरुद्ध भाराष्ट्र शासन या प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयात दिनांक १ जुलै, १५ जुलै, २९ जुलै, ३ ऑगस्ट, ३१ ऑगस्ट, २०१० रोजी सुनावणी झालेल्या आहेत. दुर्घट तुरंग नियमावलीतील प्रकरण क्र. ७ मध्ये नियम ३६ (१) (अ) (ब) मध्ये दुर्घट कारागृहासाठी अभ्यागत मंडळ असावे अशी तरतुद आहे. मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक २५ जानेवारी, २०११ रोजी दिलेल्या आदेशात राज्य शासनाकडून अभ्यागत मंडळाची स्थापना होईपर्यंत प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हाधिकारी यांनी अभ्यागत मंडळ स्थापन करावे असे निर्देश दिलेले आहेत. त्याथप्रमाणे त्यात सेवाभावी संस्थांचा समावेश करावा असाही उल्लेख केलेला आहे. त्यानुसार शासन पत्र क्र. जे.ए.ल.ए.म १०१०/प्र.क्र. २००/ पीआरएस-२, दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०११ च्या पत्रानुसार सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना (मुंबई, मुंबई उपनगर, परभणी वगळून) कळविण्यात आलेले आहे.

२. दुर्घट तुरंग नियमावलीत वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. अभ्यागत मंडळाच्या रचनेमध्ये अतिशय विस्तृत व वरिष्ठ अशा अधिकाऱ्यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यामध्ये कालपरत्वे सदर नियमात दुरुस्ती / सुधारणा करण्याची आवश्यकता आहे. मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश लक्षात घेता अभ्यागत मंडळाच्या रचनेत बदल करून दुर्घट कारागृह ज्या ठिकाणी आहे त्या स्तरावरील / ठिकाणी कार्यरत असलेले अशासकीय अधिकारी यांचा पदसिद्ध अभ्यागत म्हणून त्यांचा समावेश असणे आवश्यक आहे. ही वस्तुस्थिती लक्षात घेता दुर्घट कारागृहासाठी पुढीलप्रमाणे अभ्यागत मंडळाची स्थापना करण्यात येत आहे:-

१) उपजिल्हाधिकारी / तहसिलदार

--

अध्यक्ष

२) अधीक्षक, जिल्हा कारागृह

--

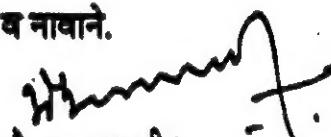
सदस्य सचिव

- ३) संबंधित तालुका ठिकाणाचे दैदिकीय अधिकारी (ग्रामीण रुग्णालयातील) – सदस्य
- ४) तालुका पोलीस स्टेशनाचे पोलीस निरीक्षक – सदस्य
- ५) उपअभियंता, सार्वजनिक बाधकाम विभाग – सदस्य
- ६) न्यायालयाचे अधीक्षक – सदस्य
- ७) सरकारी वकील / सहायक सरकारी वकील – सदस्य
- ८) एक महिला सदस्या (सामाजिक कार्य करणारी) – सदस्य
(जिल्हाधिकारींनी नामनिर्देशित केलेली सदस्या)

दुव्यम कारागृहासाठी वरील सदस्यांचा समावेश असलेले अभ्यागत मंडळ स्थापन करावयाचे आदेश सर्व जिल्हाधिकारींनी आदेश काढावे. या सदस्यांनी दुव्यम कारागृहास महिन्यातुन एकदा भेट देऊन भेटीचा अहवाल जिल्हाधिकारी यांना देण्यात याचा व स्थांची एक प्रत प्रथान जिल्हा न्यायाधीश तसेच अपर पोलीस महासंचालक व कारागृह महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना द्यावी.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संगणक संकेत स्थळावर उपलब्ध असून स्थाया संकेताक क्र. २०१३०१८११२५२८१२९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार या नावाने.

(भै. भा. पारखी)
शासनाचे उप सचिव

प्रत--

मा. राज्यपालाचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
मा. मंत्री (गृह) यांचे खालगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री (गृह) यांचे खालगी सचिव,
मा. मुख्यसचिव,
मा. प्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई (स्वर्तंत्र पत्राने)
अपर पोलीस महासंचालक व कारागृह महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
अपर मुख्य शासकीय वस्ताएवज परीक्षक, ग्र.अ.वि., महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
सर्व विभागीय आयुक्ता,
सर्व तहीसलदार,
विशेष पोलीस महानिरीक्षक, (कारागृह) दक्षिण विभाग, मुंबई,
कारागृह उपमहानिरीक्षक (मुख्यालय), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
कारागृह उपमहानिरीक्षक, पश्चिम विभाग, पुणे/ मध्य विभाग, औरंगाबाद/पूर्व विभाग, नाशिंगटून.
अधीक्षक, सर्व मध्यवर्ती कारागृह
अधीक्षक, सर्व जिल्हा कारागृह
निवड नस्ती (तुरंग-१,२,३)